

Seat No. : _____

ME-125

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : Psychology (Basic Psychological Process)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) ઉત્તરવહીમાં પ્રશ્નપત્રનાં ક્રમાંક પ્રમાણે ઉત્તરો લખવા.
(2) ઉત્તરો પ્રસ્તુત અને મુદ્દાસર હોવા જોઈએ.

1. (અ) મનોવિજ્ઞાનની શાખાઓનું વર્ણન કરો. 14
- અથવા**
- (1) મનોવિજ્ઞાનની આધુનિક વ્યાખ્યા જણાવી મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો સમજાવો. 7
- (2) મનોવિજ્ઞાન એક વાર્તાનિક વિજ્ઞાન તરીકે સમજાવો. 7
- (બ) માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો. (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) 'Psychology' શબ્દમાં 'Psyche'નો અર્થ _____ થાય છે.
(અ) વર્તન (બ) મન (ક) આત્મા
- (2) મનોવિજ્ઞાન એટલે માનવી અને પ્રાણીનાં _____ નો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન.
(અ) સમાજ (બ) જીવન (ક) વર્તન
- (3) મનોવિજ્ઞાનનાં _____ ના ક્ષેત્રમાં મનોવિજ્ઞાનિકોની સંખ્યા સૌથી વધારે હોય છે.
(અ) સલાહ મનોવિજ્ઞાન
(બ) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન
(ક) પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાન
- (4) મનોવિજ્ઞાન એક _____ વિજ્ઞાન છે.
(અ) વાર્તાનિક (બ) શારીરિક (ક) સામાજિક
- (5) મનોવિજ્ઞાનની પ્રથમ પ્રયોગશાળાની સ્થાપના કયા શહેરમાં થઈ હતી ?
- (6) મનોવિજ્ઞાનની જૂની વ્યાખ્યાઓ જણાવો.

2. (અ) ભૂખ અને તરસની પ્રેરણાઓ સમજાવો. 14
- અથવા**
- (1) પ્રેરણા ચક્રની સમજૂતી આપો. 7
- (2) પ્રેરણા માપનની પદ્ધતિઓ જણાવો. 7

- (બ) માંજ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો. (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) પ્રેરણા એ _____ અવસ્થા છે.
(અ) શારીરિક (બ) સામાજિક (ક) બૌદ્ધિક
  - (2) સિદ્ધિ પ્રેરણાનું માપન કરવા માટે _____ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે.
(અ) M.M.P.I. (બ) T.A.T. (ક) પ્રાયોગિક
  - (3) સ્ત્રીઓની જાતીય ગ્રંથિમાંથી _____ રસાસ્રાવ ઉત્પન્ન થાય છે.
(અ) એન્ડ્રોજન (બ) એસ્ટ્રોજન (ક) થાયરોક્સિન
  - (4) માનવી જે લક્ષ્ય મેળવા પ્રયત્ન કરે છે તેને _____ લક્ષ્ય કહેવામાં આવે છે.
(અ) નિષેધક (બ) વિધાયક (ક) સામાજિક
  - (5) “To Move” નો અર્થ શું થાય છે ?
  - (6) કઈ પ્રેરણાએ બોધાત્મક પ્રેરણા છે ?
3. (અ) આવેગની વ્યાખ્યા જણાવી આવેગ અભિવ્યક્તિની રીતો જણાવો. 14
- અથવા**
- (1) આવેગ સમયે થતાં આંતરિક શારીરિક ફેરફારો જણાવો. 7
  - (2) સત્યાસત્યશોધક યંત્ર અને તેના ઉપયોગો સમજાવો. 7
- (બ) પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) આવેગની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ જણાવો.
  - (2) આવેગના બાહ્ય શારીરિક ફેરફારો કયા છે ?
  - (3) મનોદૈહિક વિકૃતિ એટલે શું ?
  - (4) ત્વચા અવરોધક શક્તિનું માપન કયાં સાધનથી થાય છે ?
  - (5) મસ્તિષ્ક તરંગોનું માપન કઈ પદ્ધતિથી થાય છે ?
4. (અ) ધ્યાનનાં નિર્ણાયક પરિબલો જણાવો. 14
- અથવા**
- (1) ધ્યાનની વ્યાખ્યા આપી, ધ્યાનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 7
  - (2) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સમૂહીકરણના નિયમો ઉદાહરણ સહિત જણાવો. 7
- (બ) પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) ધ્યાન વિચલન એટલે શું ?
  - (2) ધ્યાનના પ્રદેશ સદ્રષ્ટાંત જણાવો.
  - (3) પ્રત્યક્ષીકરણની વ્યાખ્યા આપો.
  - (4) આકૃતિ અને પ્રશ્નાદ્ભૂમિકાના કોઈપણ બે તફાવત જણાવો.
  - (5) વ્યુત્ક્રમ્ય આકૃતિ એટલે શું ?

Seat No. : _____

ME-125

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : Psychology (Basic Psychological Process)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Write the number as per question paper.
(2) Answer must be relevant and to the point.

1. (A) Describe the branches of Psychology. 14

OR

- (i) Give modern definition of psychology. Discuss the aims of psychology. 7
(ii) Psychology as a behavioural science-explain. 7

(B) Do as Directed : (Any **Four**) 4

- (1) _____ is meaning of psych in word of psychology.
(a) Behave (b) Mind (c) Soul
(2) Psychology is a science to study about _____ of man and animal.
(a) society (b) life (c) behaviour
(3) There are so many psychologist in _____ field of psychology.
(a) Counselling psychology
(b) Clinical psychology
(c) Experimental psychology
(4) Psychology is a science of _____.
(a) behaviour (b) physical (c) social
(5) In which city was the first psychological laboratory established ?
(6) Give old definition of psychology.

2. (A) Explain Hunger and Thirst motivation. 14

OR

- (i) Explain the cycle of motivation. 7
(ii) Discuss the methods of motivation measurement. 7

- (B) Do as Directed : (any **four**) 4
- (1) Motivation is a _____ stage.
    - (a) Physical
    - (b) Social
    - (c) Intelligent
  - (2) _____ method is used to measuring the Achievement motivation.
    - (a) M.M.P.I
    - (b) T. A. T.
    - (c) Experimental
  - (3) _____ Hormones are created from sex gland of female.
    - (a) Androgen
    - (b) Astrogen
    - (c) Thyroxin
  - (4) The aim which accepted by people is called _____ aim.
    - (a) Negative
    - (b) Positive
    - (c) Social
  - (5) What is the meaning of 'To Move' ?
  - (6) Which motivation is a cognitive motivation ?
3. (A) Define the emotion. Explain the various method of emotional expression. 14
- OR**
- (i) Describe internal physiological changes occurring during emotion. 7
  - (ii) Explain the Lie detector and its uses. 7
- (B) Answer in Short : (any **three**) 3
- (1) Define emotion and nature of emotion.
  - (2) Mention the external changes occurring during emotion.
  - (3) What is the meaning of psychosomatic disorder ?
  - (4) Which instrument is used to measure the galvanic skin response ?
  - (5) Which method is used to measure the Brain waves ?
4. (A) Explain the determinates factors of attention. 14
- OR**
- (i) Define attention and explain the characteristics of attention. 7
  - (ii) Describe with illustration the laws of grouping in perception. 7
- (B) Answer in short : (any **three**) 3
- (1) What is meaning of deviation of attention ?
  - (2) Explain the area of attentions with illustration .
  - (3) Define the perception.
  - (4) Explain any two differences between figure and ground perception.
  - (5) What is meaning of reversible figure ?